

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 21.12.2011
COM(2011) 904 konč.

2011/0441 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o izjavi držav članic glede sprejetja v interesu Evropske unije pristopa Gabona k Haaški
Konvenciji iz leta 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Namen Haaške konvencije z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok (v nadaljnjem besedilu: Konvencija iz leta 1980), ki jo je do tega dne ratificiralo 86 držav, vključno z vsemi državami članicami EU, je povrniti razmere v prejšnje stanje, in sicer z ustrezno vrnitvijo neupravičeno premeščenih ali zadržanih otrok s pomočjo sistema sodelovanja med centralnimi organi, ki so jih določile podpisnice Konvencije.

Ker je preprečevanje ugrabitve otrok bistveni del politike EU za spodbujanje spoštovanja otrokovih pravic, je Evropska unija dejavna na mednarodni ravni, da bi povečala uporabo Konvencije iz leta 1980 in spodbudila tretje države, da pristopijo k tej konvenciji.

Gabon je listino o pristopu h Konvenciji iz leta 1980 predložil 6. decembra 2010. Konvencija je v Gabonu začela veljati 1. marca 2011.

Člen 38(4) Konvencije iz leta 1980 določa, da se Konvencija uporablja med državo pristopnico in tistimi državami pogodbenicami, ki bodo razglasile, da sprejemajo pristop. Zato mora Evropska unija odločiti, ali sprejema pristop Gabona. Če ga sprejme, morajo države članice dati izjavo o sprejetju pristopa Gabona v interesu Evropske unije.

Ker mednarodna ugrabitev otrok spada v izključno zunanjo pristojnost Evropske unije, je treba odločitev, ali naj države članice sprejmejo pristop Gabona h Konvenciji iz leta 1980, sprejeti v obliki Sklepa Sveta.

2. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

V skladu s sodno prakso¹ Sodišča Evropske unije mednarodna ugrabitev otrok spada v izključno zunanjo pristojnost Evropske unije zaradi sprejetja notranje zakonodaje Unije prek Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo (Uredba Bruselj IIa)², ki se uporablja med državami članicami od 1. marca 2005. Uredba uvaja celo strožja pravila kot so določena v Haaški konvenciji iz leta 1980 o starševski ugrabitvi otrok, zlasti s členom 11 Uredbe. Sklicuje se neposredno na Haaško konvencijo in varuje njena načela v pravu Evropske unije.

Konvencija iz leta 1980 je bila sprejeta več kot 20 let pred Uredbo Bruselj IIa in zato ne vsebuje nobene določbe, ki bi dopuščala pristop mednarodnih organizacij, kot je Evropska unija (tako imenovana klavzula REIO). V takih okoliščinah morajo države članice ratificirati ali pristopiti h Konvenciji v interesu Evropske unije.

Zato bi države članice morale v interesu Evropske unije izjaviti, da sprejmejo pristop Gabona k Haaški konvenciji iz leta 1980. Za ohranitev usklajenosti in enotnosti prava Unije bi države

¹ Mnenje Sodišča 1/03 z dne 7. februarja 2006 o pristojnosti Skupnosti za sklenitev nove Luganske konvencije o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.

² UL L 338, 23.12.2001.

članice morale izjavo o sprejetju dati istočasno v časovnem okviru, ki se določi s sklepom Sveta. Komisija predlaga, da države članice predložijo izjavo najpozneje v dveh mesecih po sprejetju sklepa Sveta.

Za praktično uporabo Konvencije iz leta 1980 je bistveno, da pogodbenice določijo centralne organe, ki jih zahteva njen člen 6 za izvajanje nalog, ki jih Konvencija nalaga takim organom. Vse države članice so na podlagi Konvencije iz leta 1980 določile centralne organe. Gabon do tega dne ni še določil centralnega organa, ki je potreben za pomoč evropskim državljanom v primerih nezakonite premestitve otrok v Gabon. Zato je zaželeno, da izjava o sprejemu pristopa Gabona h Konvenciji iz leta 1980 začne učinkovati, ko bo Gabon določil centralni organ.

Glede na to, da se odločitev nanaša na mednarodni sporazum, se za pravno podlago lahko uporabi člen 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije skupaj s členom 81(3). Svet odloča s soglasjem po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

3. POSLEDICE ZA PRORAČUN

Predlog ne vpliva na proračun Evropske unije.

Predlog

SKLEP SVETA

o izjavi držav članic glede sprejetja v interesu Evropske unije pristopa Gabona k Haaški Konvenciji iz leta 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 218 in člena 81(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta³,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropska unija je kot prednostno nalogo določila varstvo in spodbujanje spoštovanja otrokovih pravic, kot je določeno v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji, ter preprečevanje ugrabitev otrok označila za bistven del te politike.
- (2) Evropska unija je sprejela Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo (tako imenovana Uredba Bruselj IIa), katere namen je zaščititi otroke pred škodljivimi posledicami njihove nezakonite odtujitve ali zadržanja, vzpostaviti postopke za zagotovitev njihove hitre vrnitve v državo stalnega prebivališča ter zagotoviti varstvo pravic do dostopa in vzgoje.
- (3) Uredba Bruselj IIa dopolnjuje in krepi določbe Haaške konvencije z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok (v nadaljnjem besedilu: Konvencija iz leta 1980), ki na mednarodni ravni uvaja sistem sodelovanja med centralnimi organi, katerega namen je zagotoviti hitro vrnitev nezakonito premeščenih ali zadržanih otrok. Zlasti člen 11 Uredbe Bruselj IIa prevzema pravila in načela Konvencije iz leta 1980.
- (4) Vse države članice Evropske unije so pogodbenice Konvencije iz leta 1980.
- (5) Evropska unija spodbuja tretje države k pristopu h Konvenciji iz leta 1980 in podpira njeno pravilno izvajanje s sodelovanjem, med drugim v posebnih komisijah, ki jih redno organizira Haaška konferenca o mednarodnem zasebnem pravu.

³ UL C , , str. .

- (6) Evropska unija poudarja, da lahko skupni pravni okvir, ki se uporabi za razmerja med državami članicami EU in tretjimi državami, ponudi najboljšo rešitev občutljivih primerov mednarodne ugrabitve otrok, pri katerih diplomatske poti in mediacija ne delujejo.
- (7) Gabon je listino o pristopu h Konvenciji iz leta 1980 predložila 6. decembra 2010. Konvencija iz leta 1980 je začela veljati 1. marca 2011.
- (8) Člen 38(4) Konvencije iz leta 1980 določa, da se Konvencija uporablja med državo pristopnico in tistimi državami pogodbenicami, ki bodo razglasile, da sprejemajo pristop.
- (9) V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije, namreč z Mnenjem 1/03 z dne 7. februarja 2006 v zvezi s sklenitvijo nove Luganske konvencije, določbe Konvencije iz leta 1980 vplivajo na sekundarno zakonodajo Evropske unije o mednarodni ugrabitvi otrok in starševski odgovornosti, zlasti na Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo. Zadeve, ki jih obravnava Konvencija iz leta 1980, zato spadajo v izključno zunanjo pristojnost Evropske unije.
- (10) V skladu s Konvencijo iz leta 1980 so njene pogodbenice lahko le suverene države. Zato Evropska unija ne more pristopiti k njej, niti ne more predložiti izjave o sprejetju pristopa Gabona.
- (11) Države članice morajo torej predložiti vsaka svojo izjavo o sprejetju pristopa Gabona v interesu Evropske unije.
- (12) Države članice bi z izjavo morale v interesu Evropske unije sprejeti pristop Gabona, da bi se v razmerjih med Evropsko unijo in Gabonom lahko uporabljala Konvencija iz leta 1980. Zaželeno je, da se njene določbe uporabijo nemudoma, ob upoštevanju dragocenega prispevka Konvencije iz leta 1980 k zaščiti otrok na mednarodni ravni.
- (13) Ob upoštevanju, da se določbe Konvencije iz leta 1980 lahko polno uporabljajo šele ko pogodbenica določi centralni organ v skladu s členom 6 Konvencije iz leta 1980, bo izjava o sprejemu začela učinkovati ko bo Gabon določil tak centralni organ.
- (14) Danska v skladu s členoma 1 in 2 Protokola o stališču Danske ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa in je Sklep ne zavezuje niti ga ni dolžna uporabljati –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Države članice Evropske unije predložijo istočasno, in ne pozneje kot [VSTAVITI DATUM: dva meseca od sprejetja], izjavo o sprejetju v interesu Evropske unije pristopa Gabona k Haaški konvenciji z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok:

„[DRŽAVA ČLANICA] izjavlja, da v interesu Evropske unije sprejema pristop Gabona k Haaški Konvenciji z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve

otrok, in sicer od trenutka, ko bo Gabon v skladu s členom 6 Konvencije določil centralni organ.

Konvencija bo začela veljati prvi dan tretjega koledarskega meseca po tem, ko bo Gabon določil centralni organ.“

Člen 2

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*